

Sygn. akt I Ca 297/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 7 czerwca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący-Sędzia	SSO SSO Małgorzata Moskwa
Sędzia:	SSO Barbara Chłędowska
Sędzia:	Tadeusz Strzyż (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sąd. Edyta Rak

po rozpoznaniu w dniu 7 czerwca 2013 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...)S. w G.

przeciwko M. O. i Z. O.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Rzeszowie

z dnia 16 stycznia 2012 r. sygn. akt I.2 C 6/12upr

1. uchyla zaskarżony wyrok w pkt I co do pozwanego Z. O. i w tym zakresie znosi postępowanie oraz pozew co do tego pozwanego odrzuca,

2. w pozostałym zakresie zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

I. zasądza od pozwanej M. O. na rzecz powoda (...) S. w G. kwotę 8.666,59 zł (osiem tysięcy sześćset sześćdziesiąt sześć złotych pięćdziesiąt dziewięć groszy) z:

- odsetkami umownymi od kwoty 1.092,67 zł w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego liczonymi od dnia 9 lipca 2010 r. do dnia zapłaty,

- odsetkami ustawowymi od kwoty 7.573,92 zł liczonymi od dnia 9 lipca 2010 r. do dnia zapłaty;

II. w pozostałej części powództwo przeciwko M. O. oddala;

III. zasądza od pozwanej M. O. na rzecz powoda kwotę 1.329 zł (jeden tysiąc trzysta dwadzieścia dziewięć złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu;

IV. wydatkami w kwocie 627,01 zł obciąża Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Rzeszowie;

3. w pozostałej części apelację oddala,

4. zasądza od pozwanej M. O. na rzecz powoda kwotę 1.047 zł (jeden tysiąc czterdzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego;

5. wydatkami w kwocie 307,50 zł obciąża Skarb Państwa – Sąd Okręgowy w Rzeszowie.

Sygn. akt I Ca 297/12

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 7 czerwca 2013 r.

Pozwem z dnia 9 lipca 2010 r. powód, (...) im. (...) w G., żądał zasądzenia od pozwanych Z. O. i M. O., solidarnie, kwoty 8.920,15 zł wraz z odsetkami umownymi i ustawowymi określonymi w pozwie. Swoje roszczenie powód wywodził z umowy ugody z dnia 10 czerwca 2008 r., której przedmiotem było ustalenie nowych warunków spłaty należności z umowy pożyczki z dnia 25 stycznia 2002 r. Ponieważ strona pozwana nie uregulowała należności, to powód, w dniu 10 lutego 2010 r., wypowiedział umowę i dochodzi spłaty zaległego kapitału oraz stosownych odsetek.

Nakazem zapłaty wydanym w postępowaniu upominawczym w dniu 23 lipca 2010 r., sygn. akt XVI Nc-e 205533/10, Sąd Rejonowy w Lublinie, zasądził zgodnie z żądaniem pozwu.

Sprzeciw od tego nakazu wniosła pozwana M. O. żądając jego uchylecia i odrzucenia pozwu z uwagi na śmierć – w dniu 4 lipca 2010 r. – jej męża, pozwanego Z. O.. Ostatecznie wniosła o oddalenie względem niej powództwa zarzucając, że powód, w korespondencji kierowanej do niej, wskazywał różne kwoty zaległego świadczenia z przedmiotowej umowy, stąd nie wie czy i ile w sumie jest winna powodowi.

Sąd Rejonowy w Rzeszowie wyrokiem z dnia 16 stycznia 2012 r., sygn. akt I.2. C 6/12 upr oddalił powództwo (pkt I) i nakazał (pkt II) ściągnąć od powoda na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rzeszowie kwotę 627,01 zł tytułem wydatków związanych z opinią sporządzoną w sprawie.

Sąd Rejonowy powołał art. 720 § 1 k.c. i wywiódł – opierając się między innymi o opinię biegłego A. W., - że powód nierzetelnie prowadził rachunkowość, skutkiem czego nieprawidłowo rozliczał wpłaty dokonywane przez pozwaną. W konsekwencji, w ocenie Sądu Rejonowego powód nie udowodnił (art. 6 k.c.) rzeczywistego zadłużenia pozwanej, a to on powinien wykazać wysokość długu dochodzonego pozwem. Szczegółowe ustalenia faktyczne, ocena dowodów i ocena prawna poczynionych ustaleń zawarte zostały (k. 241 – 243) w pisemnym uzasadnieniu tego wyroku.

Powyższy wyrok, w całości, zaskarżył apelacją powód, który zarzucił naruszenie:

1.) art. 199 § 1 pkt 3 w związku z art. 71 kpc przez jego niezastosowanie i oddalenie, zamiast odrzucenia, powództwa wobec Z. O., a to z uwagi na brak zdolności sądowej tego pozwanego w dniu wniesienia powództwa;

2.) art. 233 § 1 kpc przez brak wszechstronnej oceny zebranego materiału dowodowego i oparcie się o opinię biegłego A. W., a w konsekwencji ustalenie sprzecznie z zebraniem materiałem dowodowym, że powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia oraz jego podstawy;

3.) art. 328 § 2 kpc przez brak w uzasadnieniu motywów przyjęcia, że w płąty z dnia 19 sierpnia 2005 r., 20 czerwca 2005 r., 11 maja 2005 r., 15 kwietnia 2005 r.

i 11 kwietnia 2005 r. dokonane zostały na spłatę należności będących przedmiotem ugody z dnia 10 czerwca 2008 r.;

4.) art. 720 w związku z art. 6 k.c. i art. 227 kpc przez błędne przyjęcie, że ciężar udowodnienia w jakim zakresie pozwana spłaciła należność wynikającą z umowy ugody z dnia 10 czerwca 2008 r. spoczywał na powódce.

W oparciu o powyższe zarzuty apelujący wniósł o zmianę pkt I zaskarżonego wyroku przez odrzucenie pozwu względem pozwanego Z. O. oraz zasądzenie od pozwanej M. O. świadczenia objętego żądaniem pozwu, uchylenie pkt II tego wyroku oraz zasądzenie od pozwanej M. O. kosztów procesu za obie instancje.

Pozwana wniosła o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył i ustalił co następuje:

Apelacja powoda jest w znacznej części uzasadniona.

I. W pierwszej kolejności zauważyć należy, że zasadny jest zarzut apelacji dotyczący naruszenia art. 199 § 1 pkt 3 w związku z art. 71 kpc. Pozew został wniesiony w dniu 9 lipca 2010 r. także przeciwko pozwanemu Z. O., który wtedy już nie żył (zmarł

4 lipca 2010 r). Nie miał tym samym zdolności sądowej i brak ten był nieusuwalny. Na powyższy fakt pozwana M. O. zwróciła uwagę już w sprzeciwie od wydanego

w sprawie nakazu zapłaty. Mimo to, Sąd Rejonowy w pkt I zaskarżonego wyroku pozew przeciwko Z. O. oddalił zamiast odrzucić i znieść postępowanie co do tego pozwanego zgodnie z dyspozycją powołanych przepisów. W konsekwencji, w tym zakresie – co do pozwanego Z. O. – doszło do nieważności postępowania (art. 379 pkt 2 kpc), o czym orzeczono w pkt 1 w oparciu o art. 386 § 2 i 3 kpc.

II. Jak słusznie zarzuca powód w apelacji roszczenie objęte żądaniem pozwu jest wywodzone z umowy ugody z dnia 10 czerwca 2008 r. (k. 33). Pozwana (k. 54 – uzasadnienie sprzeciwu) potwierdziła zawarcie tej umowy. Przedmiotowa umowa określała (pkt 2) wysokość zadłużenia pozwanej na kwotę 22.541,04 zł oraz jego strukturę (pkt 3), precyzowała (pkt 4) oprocentowanie oraz sposób zaliczenia wpłat (pkt 7) i rozliczenie nieterminowej spłaty zadłużenia (pkt 9). Strony ustaliły też (pkt 5) rozłożenie umówionego świadczenia na 26 miesięcznych rat. Te zgodne oświadczenia woli stron określały (art. 354

§ 1 k.c.) więc wiążąco sposób, w jaki pozwana powinna wykonać to zobowiązanie względem powoda.

Fakty powyższe powód udowodnił. Zgodnie z art. 6 k.c. w związku z art. 720 § 1 k.c. to rzeczą pozwanej było udowodnienie, że wywiązała się z obowiązku spełnienia powodowi świadczenia objętego wyżej wymienioną umową. Podkreślić w tym miejscu należy, że pozwana w toku procesu nie twierdziła, że wykonała w całości swoje zobowiązanie, nie przedstawiła też żadnych dowodów (pokwotowań – art. 462 k.c.) wpłaty poszczególnych rat

z tejże umowy ugody z dnia 10 czerwca 2008 r. W aktach sprawy są tylko dowodowy wpłat przedłożone przez powoda (k. 192 – 207 w związku z tabelą z k. 66) na sumę 15.457,75 zł. Wpłaty przedstawione przez pozwaną sprzed daty zawarcia umowy ugody, z roku 2005

(k. 221 – 229) nie mają wpływu na wynik sprawy – co trafnie zarzuca apelacja – albowiem podstawą prawną dochodzonego roszczenia jest właśnie umowa ugody z dnia 10 czerwca 2008 r., która określała (pkt 2 i 3) wysokość świadczenia. Pozwana nie uchyliła się od skutków swojego oświadczenia woli wyrażonego w tejże umowie.

Sąd Rejonowy wydając zaskarżony wyrok nie uwzględnił powyższych okoliczności i oparł się o opinię biegłego A. W. (k. 153, k. 176/2), który także oparł się o całkiem inne założenia, nie uwzględnił dokumentów przedłożonych przez powoda dotyczących wpłat dokonanych przez pozwaną (k. 192 – 207) i w konsekwencji nie rozliczył świadczenia objętego żądaniem pozwu wydając opinię nieprzydatną dla sprawy. Dlatego też zarzut naruszenia art. 233 § 1 kpc był uzasadniony.

Na marginesie zaznaczyć tylko należy, że Sąd Okręgowy (k. 264) również zakreślił pozwanej dodatkowy termin na przedłożenie dowodów wpłaty dokonanych po 10 czerwca 2008 r. pod rygorem uznania, że dokonała wpłat jedynie tych, na które wskazał powód.

Pozwana (k. 265) wyjaśniła, że innych dowodów wpłaty nie posiada.

III. Przy uwzględnieniu powyższej argumentacji wynik niniejszej sprawy zależy od prawidłowości rozliczenia przez powoda wpłat (k. 192 – 207 w związku z k. 66) dokonanych przez pozwaną. Słusznie bowiem pozwana zarzucała, że nie wie ile w rzeczywistości jest winna powodowi z uwagi na to, że powód w różnych wezwaniach kierowanych do niej (k. 38, 59, 60, 77, 79, 81) wskazywał różne kwoty, inne zresztą od tej, objętej żądaniem pozwu. Ustalenie tego faktu wymagało wiadomości specjalnych, stąd też Sąd Okręgowy dopuścił (k. 264) dowód z opinii biegłego księgowego na powyższą okoliczność.

Z wydanej w sprawie opinii biegłej G. B. z dnia 20 stycznia 2013 r. (k. 272 – 274) i uzupełniającej z dnia 19 kwietnia 2013 r. (k. 304) wynika, że pozwanej – z umowy objętej żądaniem pozwu – pozostała do zapłaty kwota 8.669,59 zł, na którą składa się należność główna w kwocie 1.092,67 zł i odsetki w kwocie 7.573,92 zł.

Opinię tą Sąd Okręgowy uznał za wiarygodną albowiem – po jej uzupełnieniu przez biegłą – nie była kwestionowana przez strony (pozwana w ogóle nie złożyła zarzutów do tej opinii).

Reasumując, Sąd Okręgowy uznał, że pozwana zalega powodowi z zapłatą kwoty 8.666,59 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotnej stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego liczonymi od kwoty 1.092,67 zł od dnia 9 lipca 2010 r. oraz wraz z odsetkami ustawowymi od kwoty 7.573,92 zł liczonymi od dnia 9 lipca 2010 r.

W pozostałej zaś części powództwo jest nieuzasadnione jako nieznajdujące oparcia w art. 720 § 1 k.c. oraz art. 354 § 1 k.c.

Podniesiony przez pozwaną (k. 294) zarzut przedawnienia dochodzonego roszczenia nie jest uzasadniony.

Roszczenie to przedawnia się w terminie 3 – letnim (art. 118 k.c.), a bieg jego terminu rozpoczyna się od daty wymagalności (art. 120 § 1 k.c.). Roszczenie to stało się wymagalne z dniem 10 lutego 2010 r., to jest z chwilą wypowiedzenia umowy przez powoda. Pozew o to roszczenie został wniesiony w dniu 9 lipca 2010 r. i przerwał on (art. 123 § 1 pkt 1 k.c.) bieg tego terminu. Bieg przedawnienia w związku z tym nie rozpoczął się na nowo (art. 124 § 2 k.c.).

Z powyższych względów orzeczono jak w pkt 2 na podstawie art. 386 § 1 kpc i jak w pkt 3 w oparciu o art. 385 kpc.

IV. O kosztach procesu w obu instancjach orzeczono w oparciu o art. 100 kpc, mając przy tym na uwadze, że powód uległ w żądaniu pozwu jedynie w nieznaczej części. Żądanie pozwu opiewało o zasądzenie kwoty 8.920,15 zł, a w ostatecznym rezultacie zasądzono kwotę 8.666,59 zł. Oznacza to, że powód wygrał sprawę w 97 %. W pierwszej instancji powód poniósł koszty procesu w kwocie 1.329 zł (opłata od pozwu – 112 zł; „taryfowe” wynagrodzenie pełnomocnika – 1.200 zł; opłata od pełnomocnictwa – 17 zł). W drugiej instancji powód poniósł koszty w kwocie 1.047 zł (opłata od apelacji 447 zł; „taryfowe” wynagrodzenie pełnomocnika – 600 zł). Koszty te zasądzono w całości w oparciu o art. 100 zdanie drugie kpc. Wydatkami związanymi z opiniami biegłych należało obciążyć Skarb Państwa skoro pozwana była (k. 148) zwolniona w całości z wydatków związanych z opinią biegłych, a obciążenie tymi wydatkami powoda, z uwagi na wynik sprawy, nie ma oparcia w art. 100 kpc.